

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 36614
Nom: Dret de la comunicació
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau en Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau en Periodisme	Dret	BÀSICA

COORDINACIÓ

MARTIN PASTOR JOSE

RESUM

Aquesta assignatura forma part del mòdul de formació bàsica i s'imparteix en el segon curs del Grau en Periodisme. Des d'un enfocament teòric-pràctic, té com a objectiu formar l'alumnat en el règim jurídic que regula la informació i la comunicació de masses, tant pel que fa als continguts com als propis mitjans de comunicació. Es posa especial atenció al marc jurídic constitucional vigent a Espanya, que regeix qualsevol manifestació comunicativa i es fonamenta en el principi de llibertat d'expressió.

Es tracta, per tant, d'una assignatura clau en el desenvolupament curricular del grau, ja que proporciona a l'estudiantat els coneixements normatius essencials per a l'exercici professional del periodisme. Al llarg de la seva trajectòria laboral, el periodista s'enfronta a múltiples situacions en què és imprescindible conèixer el marc legal que regula la seva activitat, amb l'objectiu d'evitar conflictes i gestionar-los de manera adequada.

A més, l'assignatura manté una relació directa amb l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible (ODS) 4, en establir vincles fonamentals entre l'accés equitatiu al coneixement i la garantia dels drets fonamentals en contextos democràtics.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es contemplen en el Verifica requisits previs per a cursar aquesta assignatura.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Capacitat i habilitat d'exposar raonadament idees, a partir dels fonaments de la retòrica i de l'argumentació, així com de les tècniques comunicatives aplicades a la persuasió.

Capacitat i habilitat per a expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa en les llengües pròpies de manera oral i escrita, així com en una tercera llengua (preferentment l'anglès) sabent aprofitar els recursos lingüístics i literaris que siguin més adequats als distints mitjans de comunicació.

Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .

Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants siguin capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

Estat de dret i drets fonamentals

L'estat de dret. La Constitució espanyola de 1978. Antecedents
Fonament axiològic de l'ordenament jurídic espanyol: els drets fonamentals i el sistema de garanties.

Les llibertats informatives en la història constitucional i legislativa espanyola: la seua conformació a partir d'un model de comunicació i informació basat en la premsa escrita
Desenvolupament i regulació de la cinematografia a Espanya.
Inicis i desenvolupament normatiu de la radiodifusió a Espanya.
Els inicis i marc regulador de la televisió a Espanya.

La informació, els mitjans de comunicació i el marc constitucional

Instrumentos normatius internacionals.
Organismes internacionals.
Normatives i polítiques de la comunicació a Europa.

La Constitució com a marc general de la regulació de la comunicació.
Comunicació, drets fonamentals i llibertats públiques.
Els drets i les llibertats d'expressió, informació i comunicació.
Els drets de la personalitat com a límits en la comunicació.
La responsabilitat civil i penal.
Els drets col·lectius en la comunicació de masses.
Garanties i suspensió dels drets i llibertats comunicatives.

Organització i règim jurídic dels mitjans de comunicació espanyols

La lliure creació d'empreses.
Accés a activitats de ràdio i televisió. Els serveis d'interés general.
Sistemes de difusió i transport de senyals: regulació i liberalització.
Els prestadors dels serveis de comunicació audiovisual.
El control administratiu mitjançant autoritats independents.
La competència en el sector de la comunicació espanyola. Finançament, transparència i pluralisme.

Règim jurídic general i estructura dels mitjans públics.
La ràdio i la televisió pública d'àmbit estatal.
La ràdio i la televisió pública d'àmbit autonòmic.
La ràdio i la televisió pública d'àmbit local.

Règim jurídic general i estructura de la televisió privada.
La televisió privada d'àmbit estatal.
La televisió privada d'àmbit autonòmic.
La televisió privada d'àmbit local.

Els prestadors de televisió mitjançant serveis de comunicació totalment liberalitzats: cable, satèl·lit i internet.

Règim jurídic general del cinema.
Foment de la producció cinematogràfica i audiovisual.

Normes reguladores en matèria de distribució i exhibició.

Règim jurídic general de la premsa escrita.
La Llei de Premsa i Imprenta.
Regulació de la distribució, crèdits i ajudes.

Marc constitucional i competències autonòmiques sobre mitjans de comunicació.
El desenvolupament competencial i les concessions de ràdio i televisió.
La regulació del Consell Assessor de RTVE a la Comunitat Valenciana.
Creació i règim jurídic de la Radiotelevisió Valenciana (RTVV).
Regulació del sector audiovisual valencià.
La reforma de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana de 2006 i el Consell de l'Audiovisual.

La llibertat d'expressió i d'informació, i els seus límits

Marc jurídic en matèria de continguts.
Els àmbits principals de la regulació de la Llei General de l'Audiovisual.
L'autoregulació sobre continguts.
Reclamacions i accions per a defensar els drets del públic.
Dret de rectificació.
La clàusula de consciència i el secret professional dels periodistes.
Codis deontològics, estatuts professionals i llibres d'estil.

El dret a la informació i la participació del periodista en el procés informatiu

Règim jurídic general i principis de la programació.
La informació als usuaris.
Regulació de la programació relativa al públic infantil i juvenil, així com a la protecció de la dignitat humana.
Regulació sobre l'emissió d'obres cinematogràfiques i producció audiovisual europea.
Interès general i regulació de retransmissions de competicions i esdeveniments esportius.
Els processos electorals en els mitjans de comunicació.

Règim jurídic general i principis d'emissió de publicitat.
La regulació de la presentació i insercions publicitàries.
La regulació sobre continguts.
Publicitat, televenda i patrocinis orientats a menors d'edat.
Publicitat, televenda i patrocinis de determinats productes.

La protecció jurídica de la producció periodística i audiovisual.
Repartiment competencial i evolució normativa.
Àmbit de la propietat intel·lectual: drets dels autors i límits legals.
La gestió dels drets relatius a la propietat intel·lectual mitjançant entitats de gestió col·lectiva.
Protecció de la propietat intel·lectual: registre i tutela civil, administrativa i penal dels drets d'autor.

Llibertat d'informació i creació d'empreses comunicatives a internet

Aquests continguts es veuran plasmats en els següents resultats d'aprenentatge:

- Classificar i accedir a la informació econòmica, politològica, jurídica, històrica i sociològica disponible i aprendre a gestionar-la correctament.
- Elaborar materials de comunicació i documents periodístics referits a assumptes econòmics, sociològics, jurídics i històrics.
- Reorganitzar la dimensió comunicativa de les societats, així com els seus vincles amb les dimensions política, cultural, social i tecnològica, jerarquitzant els diversos factors explicatius de la continuïtat i el canvi històrics.
- Valorar els drets fonamentals i les llibertats d'expressió i informació, així com els drets i deures de les persones que exerceixen la professió periodística.
- Identificar els marcs de regulació jurídics dels mitjans de comunicació.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	60,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	60,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

MD5 - Seminaris i tallers

MD7 - Classes de resolució de problemes i estudis de cas

MD8 - Estudi i treball autònom individual

MD9 - Estudi i treball autònom en grup

MD1 - Classes teòriques (magistral o expositives amb presentació de l'alumnat)

MD2 - Classes pràctiques

Donada l'existència d'excel·lents manuals i llibres de consulta, el temari no es desenvoluparà de manera exhaustiva a classe. En canvi, les sessions presencials es dedicaran a il·lustrar qüestions conflictives, reflexionar sobre els aspectes més actuals i interessants de la matèria, aprofundir en els continguts més complexos i fomentar una anàlisi crítica basada en els interessos expressats per l'alumnat.

Els continguts del programa marcaran la seqüència de les sessions, adequant l'anàlisi de casos reals o notícies d'actualitat al ritme establert. El professor o professora orientarà les activitats i treballs per induir, encara que no de forma reglada, una exposició progressiva dels continguts de l'assignatura.

Preparació de les classes

Tenint en compte la metodologia adoptada, és imprescindible que l'alumnat prepari prèviament cada sessió mitjançant la lectura dels materials recomanats a la bibliografia bàsica i complementària. Aquesta preparació és essencial per a un bon aprofitament de les classes teòriques i pràctiques.

És responsabilitat de l'estudiant portar l'assignatura al dia mitjançant l'estudi individual. Per facilitar aquesta tasca, el professor o professora indicarà setmanalment els continguts que es tractaran a les properes sessions.

Activitats, treballs i pràctiques

Cada setmana es proposaran activitats teòricopràctiques que l'alumnat haurà de realitzar individualment o en grup, segons el cas. Aquestes tasques es posaran en comú a l'aula i es tindran en compte en l'avaluació contínua. Estaran alineades amb el temari, però també obertes a l'actualitat i als interessos de l'alumnat.

A més, caldrà lliurar tres treballs obligatoris al llarg del curs:

- 1. Anàlisi d'una notícia jurídica**
L'estudiant triarà una notícia d'interès jurídic publicada en un mitjà de comunicació. Haurà de fer una anàlisi crítica identificant-ne els elements jurídics clau, les seues implicacions i, si escau, possibles errors en el seu tractament informatiu.
- 2. Anàlisi d'una sentència**
Es triarà una sentència judicial rellevant (de l'àmbit espanyol o europeu) vinculada als continguts del programa. El treball inclourà la sentència com a annex i n'analitzarà el raonament jurídic, la fonamentació del tribunal i una valoració crítica de les conclusions.
- 3. Treball col·lectiu sobre una qüestió d'actualitat**
En grups de 3 a 5 persones, l'alumnat analitzarà un conflicte social vinculat als mitjans de comunicació, fent una anàlisi jurídica completa del cas. El treball es presentarà per escrit i també oralment a classe. Els temes hauran de ser aprovats pel professor o professora i el desenvolupament serà supervisat.

Actualitat i Dret de la Comunicació

Durant el curs es prestarà una atenció especial a l'actualitat jurídica, social, econòmica i política relacionada amb el Dret de la Comunicació. A més de les referències aportades pel professorat, l'alumnat haurà de seguir les notícies, recopilar-les i justificar-ne l'interès en classe.

Bibliografia addicional

A més dels manuals indicats a la bibliografia bàsica, es recomana llegir monografies especialitzades que aborden aspectes rellevants del dret espanyol de la comunicació. A la part final d'aquesta guia hi ha diverses propostes. Qualsevol lectura suggerida per l'alumnat serà ben rebuda.

Els estudiants poden enviar fitxes o comentaris sobre les lectures realitzades al professorat per debatre-les en classe.

Pràctiques

Donat el caràcter integrat de la docència, al llarg del curs es realitzaran pràctiques basades en casos reals, jurisprudència o situacions simulades. Aquestes activitats es resoldran i comentaran a l'aula, formant part essencial de l'aprenentatge actiu.

AVALUACIÓ

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

Primera avaluació

L'avaluació de l'aprenentatge es realitzarà amb proves teòriques i l'avaluació dels treballs pràctics. La nota final resultarà de la suma:

- Prova o proves teòriques (60% de la nota)
- Realització de treballs individuals o en grup (40% de la nota).

Segona avaluació

En cas d'aprovar una de les parts, es guardarà la nota per a segona convocatòria. Les dos parts són recuperables.

Honestedat acadèmica

L'honestedat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres). En el cas de comprovar-se plagi en un treball d'avaluació d'un estudiant, aquest es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero i suposar la suspensió de la convocatòria, amb independència del procediment disciplinari que es pugui incoar i, si escau, de la sanció que siga procedent d'acord amb la legislació vigent.

També es consideraran faltes greus, i per tant poden suposar la suspensió immediata de la convocatòria, copiar o facilitar la còpia de treballs entre alumnat del grau; accedir irregularment o apropiarse anticipadament del contingut d'una prova o examen; facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció posterior del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable i la suplantació de la persona en exàmens. Quan es detecten les faltes greus assenyalades en aquest punt, el o la docent haurà de comunicar-lo a la coordinació del Grau.

La presentació de treballs i/o exàmens amb faltes d'ortografia o ortotipogràfiques i/o errors de sintaxi, coherència o redacció serà penalitzat i pot arribar a suposar la suspensió de la prova.

BIBLIOGRAFIA

Referències bàsiques

Boix Palop, A., & López García, G. (Eds.). (2006). *La autoría en la era digital: Industria cultural y medios de comunicación*. Tirant lo Blanch.

Català i Bas, A. H. (2001). *La libertad de expresión e información: La jurisprudencia del TEDH y su recepción por el Tribunal Constitucional*. Ediciones Revista General de Derecho.

De Carreras, L. (2008). *Derecho español de la información*. UOC.

Guichot, E. (Ed.). (2011). *Derecho de la comunicación*. Iustel.

Linde, E., & Vidal, J. M. (2010). *Derecho audiovisual*. Colex.

López García, G. (Ed.). (2010). *El ecosistema comunicativo valenciano*. Tirant lo Blanch.